

Motion till riksdagen 2020/21:3158

av **Linda Modig (C)**

Skattefri bärplockning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den nuvarande gränsen för att deklarerat och betala skatt på inkomst från bärförsäljning bör ses över och att skattebefrielse för denna slags inkomst bör övervägas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den svenska skogsbärsbranschen är en vital del i förädlingskedjan där svenska blåbär, lingon och hjortron plockas och blir till livsmedel och hälsokost i Sverige och utomlands.

Ett normalår mognar det, enligt Sveriges lantbruksuniversitet, ungefär 500 000 ton vilda bär, som blåbär, lingon och hjortron, i svenska skogar. Mellanårsvariationen är mycket stor och ett bra bärår kan det mogna två till tre gånger mer bär än under ett sämre år. Tre fjärdedelar av den totala mängden vilda bär finns som regel i Norrland.

Den kommersiellt plockade bärkvantiteten i Sverige ligger årligen mellan 10 000 och 20 000 ton skogsbär, vilket således motsvarar cirka 2–4 procent av den totala mängden bär på svensk skogsmark. Därtill kommer husbehovsplockning. Det finns således en stor och outnyttjad potential i de vilda bär som blir kvar i skogen.

Svensk skogsbärsnäring verkar på en global marknad med ett högt förädlingsvärde och handel både i Sverige och genom export till livsmedels- och hälsokostindustrin i Europa och övriga världen. Sverige uppskattas stå för ca 25 procent av världsmarknaden för europeiska vildväxande blåbär, lingon och hjortron. Förädlingsvärdet för dessa bär uppskattas till 3–4 miljarder kronor. Svensk bärexport uppgår årligen till mellan 500 miljoner och 1 miljard kronor.

Bärföretagen i Sverige utgörs av ett fyrtiotal större företag och en mängd små som bygger sin verksamhet på uppköp och handel med bäråvara. Det rör sig i första hand om leverantörer och grossister, men också frysföretag och transportörer. Bärföretagen omsätter runt 2,5 miljarder kronor per år och sysselsätter cirka 200 fast anställda samt

5 000–10 000 säsongsengagerade bärplockare, såväl inhyrda som friplockare. Merparten av dessa arbetstillfällen är belägna i glesbygdskommuner.

Efter att det i början av 2000-talet fanns ett stort antal utländska friplockare som skapade sociala problem, utvecklades i samråd med Näringsdepartementet en modell där thailändska bärplockare hyrs in från bemanningsföretag i Thailand. De får kollektivavtalsenliga löner, ordnat boende och utbildning om bl.a. allemansrätten. Av den kommersiella bärplockningen som omfattar 10 000–20 000 ton bär står thailändare i dag för runt 80 procent, trots att de bara är cirka 5 500 personer per år.

Svenska skogsbärsbranschen bidrar väsentligt till den svenska livsmedelsstrategin, vars övergripande mål är att den totala livsmedelsproduktionen ska öka och skapa tillväxt, jobb och hållbar utveckling i hela landet. Med en ökad produktion ökar självförsörjningsgraden av livsmedel och sårbarheten i livsmedelskedjan minskar. Trots att år 2020 varit ett bra bärår har skörden inte nått upp till samma nivåer som tidigare. En orsak till detta är att restriktionerna pga. covid-19 inneburit att färre thailändska bärplockare än vanligt kommit till Sverige. Pandemin har gjort oss medvetna om beroendet av den utländska arbetskraften för att klara försörjningen av berråvaran.

Den nuvarande gränsen för att deklarerat och betala skatt på en inkomst från bärförsäljning är 12 500 kronor. Detta ska ställas i kontrast till Finland, ett av Sveriges viktigaste konkurrentländer, där bärplockning också faller under allemansrätten, men därför inte anses utgöra ett arbete enligt finsk arbetsrätt. Bärplockning är helt skattebefriat i Finland. För att öka incitamenten för svenskar att plocka bär, bör därför den nuvarande gränsen för att deklarerat och betala skatt på inkomst från bärförsäljning ses över och skattebefrielse för denna slags inkomst övervägas.

Linda Modig (C)